

217

USTAWA

z dnia 26 stycznia 2007 r.

o płatnościach do gruntów rolnych i płatności cukrowej¹⁾**Art. 1.** Ustawa określa:

1) zadania oraz właściwość organów i jednostek organizacyjnych w zakresie dotyczącym płatności bezpośredniej, płatności uzupełniającej oraz płatności cukrowej, określonych w przepisach:

a) rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniającego rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001 (Dz. Urz. UE L 270 z 21.10.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 40, str. 269, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1782/2003”,

b) rozporządzenia Komisji (WE) nr 796/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania wzajemnej zgodności, modulacji oraz zintegrowanego systemu administracji i kontroli przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1782/2003 ustanawiającym wspólne zasady dla systemów pomocy bezpośredniej w zakresie wspólnej polityki rolnej oraz określonych systemów wsparcia dla rolników (Dz. Urz. UE L 141 z 30.04.2004, str. 18, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 44, str. 243, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 796/2004”,

c) rozporządzenia Komisji (WE) nr 1973/2004 z dnia 29 października 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 w odniesieniu do systemów wsparcia przewidzianych w tytułach IV i IVa tego rozporządzenia oraz wykorzystania odfogowanych gruntów do produkcji surowców (Dz. Urz. UE L 345 z 20.11.2004, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1973/2004”;

2) zasady i tryb:

a) przyznawania rolnikom płatności bezpośredniej, płatności uzupełniającej oraz płatności cukrowej,

b) przeprowadzania kontroli,

c) wypłaty rolnikom płatności bezpośredniej, płatności uzupełniającej oraz płatności cukrowej

— w zakresie nieokreślonym w przepisach Unii Europejskiej, o których mowa w pkt 1, lub przewidzianym w tych przepisach do określenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) działka rolna — działkę w rozumieniu art. 2 pkt 1a rozporządzenia nr 796/2004, o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha;

2) gospodarstwo rolne — gospodarstwo w rozumieniu art. 2 lit. b rozporządzenia nr 1782/2003, znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

3) normy — normy w rozumieniu art. 2 pkt 33 rozporządzenia nr 796/2004;

4) płatność bezpośrednia — jednolitą płatność obszarową, o której mowa w art. 143b ust. 1 rozporządzenia nr 1782/2003, oraz płatność do upraw roślin energetycznych, o której mowa w art. 88 tego rozporządzenia;

5) płatność uzupełniająca — uzupełniającą krajową płatność bezpośrednią, o której mowa w art. 143c rozporządzenia nr 1782/2003;

6) płatność cukrowa — oddzielną płatność z tytułu cukru, o której mowa w art. 143ba ust. 1 rozporządzenia nr 1782/2003;

7) rolnik — rolnika w rozumieniu art. 2 lit. a rozporządzenia nr 1782/2003;

8) trwałe użytki zielone — trwałe użytki zielone w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia nr 796/2004;

9) grunty rolne — grunty kwalifikujące się zgodnie z art. 143b ust. 4 rozporządzenia nr 1782/2003 do objęcia jednolitą płatnością obszarową, o której mowa w art. 143b ust. 1 tego rozporządzenia;

10) wnioskodawca — wnioskodawcę w rozumieniu art. 23 rozporządzenia nr 1973/2004;

11) pierwsza jednostka przetwórcza — pierwszą jednostkę przetwórczą w rozumieniu art. 23 rozporządzenia nr 1973/2004;

12) podmiot skupujący — podmiot skupujący w rozumieniu art. 23 rozporządzenia nr 1973/2004.

Art. 3. 1. Z zastrzeżeniem zasad i warunków określonych w przepisach Unii Europejskiej, o których mo-

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się: ustawę z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ustawę z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności oraz ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.

wa w art. 1 pkt 1, do postępowań w sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.

2. W postępowaniu w sprawach dotyczących płatności bezpośredniej, płatności uzupełniającej oraz płatności cukrowej organ administracji publicznej:

- 1) stoi na straży praworządności;
- 2) jest obowiązany w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy;
- 3) udziela stronom, na ich żądanie, niezbędnych pouczeń, co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania;
- 4) zapewnia stronom, na ich żądanie, czynny udział w każdym stadium postępowania; przepisu art. 81 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.

3. Strony oraz inne osoby uczestniczące w postępowaniu, o którym mowa w ust. 2, są obowiązane przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek; ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.

Art. 4. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwana dalej „Agencją”, akredytowana na podstawie odrębnych przepisów jako agencja płatnicza, realizuje zadania i kompetencje agencji płatniczej określone w przepisach Unii Europejskiej, o których mowa w art. 1 pkt 1, w zakresie płatności bezpośredniej, płatności uzupełniającej oraz płatności cukrowej, uregulowanych w niniejszej ustawie.

Art. 5. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji jest właściwy w sprawach dotyczących płatności bezpośredniej i płatności uzupełniającej, zwanych dalej „płatnościami”, oraz płatności cukrowej, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej.

2. Właściwość miejscową kierownika biura powiatowego Agencji ustala się według miejsca zamieszkania lub siedziby rolnika.

Art. 6. 1. Dyrektor oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego jest:

- 1) właściwym organem w rozumieniu rozporządzenia nr 1973/2004, w zakresie dotyczącym podmiotów skupujących i pierwszych jednostek przetwórczych, określonych przepisami tego rozporządzenia, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej;
- 2) właściwy w sprawach dotyczących zatwierdzania i cofania zatwierdzania podmiotów skupujących i pierwszych jednostek przetwórczych, o którym mowa w rozporządzeniu nr 1973/2004.

2. Właściwość miejscową dyrektora oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego w sprawach, o których mowa w ust. 1, ustala się według miejsca zamieszkania lub siedziby podmiotu skupującego albo pierwszej jednostki przetwórczej.

Art. 7. 1. Rolnikowi przysługuje płatność bezpośrednia na będące w jego posiadaniu grunty rolne, wchodzące w skład gospodarstwa rolnego, kwalifikujące się do objęcia płatnościami bezpośrednimi zgodnie z art. 143b ust. 4 zdanie drugie rozporządzenia nr 1782/2003, jeżeli:

- 1) posiada działki rolne o łącznej powierzchni nie mniejszej niż określona dla Rzeczypospolitej Polskiej w załączniku XX do rozporządzenia nr 1973/2004;
- 2) utrzymuje wszystkie grunty rolne zgodnie z normami;
- 3) został mu nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

2. Rolnikowi, który w danym roku spełnia warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej, o której mowa w art. 143b ust. 1 rozporządzenia nr 1782/2003, zwanej dalej „jednolitą płatnością obszarową”, przysługują płatności uzupełniające do powierzchni upraw:

- 1) chmielu;
- 2) roślin przeznaczonych na paszę uprawianych na trwałych użytkach zielonych;
- 3) innych roślin.

3. Rolnikowi, który spełnia warunki określone w rozdziale 8 rozporządzenia nr 1973/2004, przysługują płatności do upraw roślin energetycznych, z tym że:

- 1) umowa, o której mowa w art. 26 rozporządzenia nr 1973/2004, powinna być zawarta z podmiotem skupującym albo pierwszą jednostką przetwórczą, które zostały zatwierdzone w rozumieniu tego rozporządzenia;
- 2) płatność przysługuje również w przypadkach, o których mowa w art. 25 ust. 1 rozporządzenia nr 1973/2004;
- 3) ilość roślin energetycznych, którą wnioskodawca:
  - a) dostarczył do zatwierdzonych podmiotów, o których mowa w pkt 1, lub
  - b) wykorzystał lub przetworzył na cele energetyczne w gospodarstwie— jest równa co najmniej plonowi reprezentatywnemu.

4. Wysokość płatności w danym roku kalendarzowym ustala się jako iloczyn deklarowanej przez rolnika powierzchni kwalifikującej się do objęcia płatno-

ściami, po uwzględnieniu zmniejszeń wynikających ze stwierdzonych nieprawidłowości, i stawek płatności na 1 ha tej powierzchni.

5. Każda z płatności za dany rok kalendarzowy może być przyznana tylko raz.

6. W przypadku gdy działka rolna stanowi przedmiot posiadania samoistnego i posiadania zależnego, płatności przysługują posiadaczowi zależnemu.

7. W przypadku gdy działka rolna jest przedmiotem współposiadania, płatności przysługują temu współposiadaczowi, na którego pozostali współposiadacze wyrazili pisemną zgodę.

8. Zgodę, o której mowa w ust. 7, dołącza się do wniosku o przyznanie płatności.

Art. 8. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji przyjmuje:

1) składane przez wnioskodawców: informacje, deklaracje i powiadomienia, o których mowa w rozporządzeniu nr 1973/2004;

2) przekazywane przez właściwe organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej informacje, o których mowa w art. 34 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia nr 1973/2004.

2. Informacje, deklaracje i powiadomienia, o których mowa w ust. 1 pkt 1, składa się na formularzach opracowanych i udostępnionych przez Agencję.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do informacji, deklaracji i powiadomień związanych z wykorzystaniem lub przetwarzaniem roślin energetycznych na cele energetyczne w gospodarstwie w zakresie, w jakim do wnioskodawcy stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenia nr 1973/2004 dotyczące podmiotów skupujących lub pierwszych jednostek przetwórczych.

4. Wnioskodawcy wykorzystujący lub przetwarzający rośliny energetyczne na cele energetyczne w gospodarstwie składają do dyrektora oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego, właściwego według ich miejsca zamieszkania lub siedziby, w szczególności:

1) kopie deklaracji, o których mowa w art. 25 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1973/2004, oraz informacje o zmianie tej deklaracji;

2) informacje i powiadomienia, o których mowa w art. 29 rozporządzenia nr 1973/2004;

3) informacje, o których mowa w art. 34 ust. 2 rozporządzenia nr 1973/2004.

5. Podmioty skupujące, pierwsze jednostki przetwórcze i wnioskodawcy, o których mowa w ust. 4, składają informacje i powiadomienia określone w przepisach rozporządzenia nr 1973/2004 do dyrektora oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego, na formularzach opracowanych i udostępnionych przez

Agencję Rynku Rolnego, z tym że informacje, o których mowa w art. 34 ust. 3 akapit pierwszy rozporządzenia nr 1973/2004, składa się również do kierownika biura powiatowego Agencji, właściwego według miejsca zamieszkania lub siedziby podmiotu.

Art. 9. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji jest właściwy w sprawach:

1) wyrażania zgody na zmianę lub rozwiązanie umowy albo zmianę deklaracji w przypadku, o którym mowa w art. 28 rozporządzenia nr 1973/2004;

2) wyrażania zgody na dostawę mniejszej ilości roślin energetycznych niż ilości odpowiadające planowi reprezentatywnemu zgodnie z art. 31 ust. 2 akapit trzeci rozporządzenia nr 1973/2004.

2. Załatwienie sprawy, o której mowa w ust. 1, następuje w drodze decyzji, wydawanej na pisemny wniosek wnioskodawcy, składany na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję.

Art. 10. 1. Wojewódzki inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych dokonuje zważenia lub pomiaru surowców, o którym mowa w art. 25 ust. 2 lit. b rozporządzenia 1973/2004, na pisemny wniosek wnioskodawcy.

2. Datę i miejsce dokonania czynności, o których mowa w ust. 1, wojewódzki inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych ustala z wnioskodawcą.

3. Wojewódzki inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych potwierdza dokonanie czynności, o których mowa w ust. 1, w deklaracji określonej w art. 31 ust. 1 rozporządzenia nr 1973/2004, podając datę i miejsce dokonania tych czynności oraz masę lub objętość surowców.

4. Za dokonanie czynności, o których mowa w ust. 1, pobiera się opłaty.

5. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, stawki opłat za dokonanie czynności, o których mowa w ust. 1, mając na względzie zakres i rodzaj czynności.

Art. 11. 1. Dyrektor oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego dokonuje, w drodze decyzji, zatwierdzenia podmiotu skupującego lub pierwszej jednostki przetwórczej, jeżeli spełniają one warunki zapewniające spełnienie kryteriów zatwierdzenia, o których mowa w rozporządzeniu nr 1973/2004.

2. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki, jakie powinny spełniać zatwierdzone podmioty skupujące i zatwierdzone pierwsze jednostki przetwórcze, w tym warunki niezbędne do dokonania zatwierdzenia, mając na względzie specyfikę prowadzonej przez te podmioty działalności oraz zapewnienie prawidłowego przyznawania płatności do upraw roślin energetycznych i właściwego przetwarzania tych roślin na produkty energetyczne.

Art. 12. 1. Zatwierdzenia dokonuje się na pisemny wniosek podmiotu skupującego albo pierwszej jednostki przetwórczej, składany na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję Rynku Rolnego.

2. Wniosek o dokonanie zatwierdzenia zawiera:

- 1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podmiotu oraz numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), jeżeli został nadany, a w przypadku osoby fizycznej również numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL);
- 3) numer identyfikacyjny podmiotu, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, jeżeli został nadany;
- 4) określenie:
  - a) rodzaju i zakresu wykonywanej działalności,
  - b) miejsca lub miejsc wykonywania działalności;
- 5) informację o urządzeniach służących do skupu lub pierwszego przetwarzania roślin energetycznych oraz ich wydajności produkcyjnej;
- 6) w przypadku pierwszej jednostki przetwórczej szczegółowy opis procesu technologicznego.

3. Minister właściwy do spraw rynków rolnych może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe informacje, które powinien zawierać wniosek o dokonanie zatwierdzenia, mając na względzie potrzebę uzyskiwania informacji niezbędnych do prawidłowej kontroli zatwierdzonych podmiotów skupujących oraz zatwierdzonych pierwszych jednostek przetwórczych.

Art. 13. Zatwierdzony podmiot skupujący oraz zatwierdzona pierwsza jednostka przetwórcza są obowiązane informować dyrektora oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego o każdej zmianie danych zawartych we wniosku o dokonanie zatwierdzenia, w terminie 14 dni od dnia zmiany tych danych, pod rygorem cofnięcia zatwierdzenia.

Art. 14. 1. Dyrektor oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego cofa zatwierdzenie w przypadku:

- 1) rażącego naruszenia lub uporczywego naruszania warunków, o których mowa w art. 11;
- 2) nieprzekazywania w terminie informacji o zmianie danych zawartych we wniosku o dokonanie zatwierdzenia.

2. Podmiot skupujący albo pierwsza jednostka przetwórcza, której zostało cofnięte zatwierdzenie z powodów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, może zło-

żyć wniosek o ponowne zatwierdzenie nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu zatwierdzenia stała się ostateczna.

Art. 15. Prezes Agencji Rynku Rolnego ogłasza w terminie, o którym mowa w rozporządzeniu nr 1973/2004, w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz na stronach internetowych Agencji Rynku Rolnego listę zatwierdzonych podmiotów skupujących i zatwierdzonych pierwszych jednostek przetwórczych z podaniem informacji, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1—4.

Art. 16. 1. Podmioty, o których mowa w art. 39 rozporządzenia nr 1973/2004, prowadzą rejestry zgodnie z wymaganiami tego rozporządzenia oraz ze szczegółowymi wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych.

2. Rejestry, o których mowa w ust. 1, oraz dokumenty stanowiące podstawę wpisu w tych rejestrach przechowuje się przez okres co najmniej 5 lat.

3. Minister właściwy do spraw rynków rolnych, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać rejestry, o których mowa w ust. 1, oraz szczegółowe wymagania ich prowadzenia, w tym:

- 1) inne niż wymienione w art. 39 rozporządzenia nr 1973/2004 dane, jakie powinny być zawarte w rejestrach,
- 2) wzory rejestrów,
- 3) częstotliwość dokonywania wpisów w rejestrach

— mając na względzie specyfikę działalności wykonywanej przez podmioty, o których mowa w art. 39 rozporządzenia nr 1973/2004, zapewnienie informacji niezbędnych do prawidłowego przeprowadzania kontroli tych podmiotów oraz ujednoczenie informacji zawartych w tych rejestrach.

Art. 17. 1. Minister właściwy do spraw rolnictwa:

- 1) w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określa corocznie, w drodze rozporządzenia, stawki płatności uzupełniających dla poszczególnych upraw, mając na względzie możliwość różnicowania stawek w zależności od preferowanych kierunków rozwoju produkcji rolnej, założenia do ustawy budżetowej na dany rok i kurs wymiany euro ustalany zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2808/1998 z dnia 22 grudnia 1998 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania agromonetarnego systemu dla euro w rolnictwie (Dz. Urz. WE L 349 z 24.12.1998, str. 36, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 24, str. 238, z późn. zm.);
- 2) określi, w drodze rozporządzenia:

- a) rodzaje roślin, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 3, uwzględniając wykaz systemów wsparcia określony w załączniku I do rozporzą-

dzenia nr 1782/2003, założenia Wspólnej Polityki Rolnej oraz biorąc pod uwagę, że uprawy roślin, do których przysługują płatności uzupełniające, prowadzi się zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi udzielania wsparcia do tych upraw,

b) minimalne normy, uwzględniając art. 5 rozporządzenia nr 1782/2003 oraz załącznik IV do tego rozporządzenia, a także biorąc pod uwagę warunki glebowe i klimatyczne, istniejące systemy gospodarowania, wykorzystanie gruntów rolnych, metody upraw i strukturę gospodarstw rolnych, jak również art. 30 ust. 2 rozporządzenia nr 796/2004,

c) całkowitą szerokość obiektów, o których mowa w art. 30 ust. 2 rozporządzenia nr 796/2004, uwzględniając tradycyjną szerokość tych obiektów na danym terenie.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, minister właściwy do spraw rolnictwa może uzależnić wysokość stawki płatności uzupełniających dla określonych upraw od liczby zwierząt danego gatunku posiadanych przez rolnika w danym okresie lub w danym dniu.

3. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, minister właściwy do spraw rolnictwa może uzależnić objęcie danego rodzaju roślin płatnościami uzupełniającymi od liczby zwierząt danego gatunku posiadanych przez rolnika w danym okresie lub w danym dniu.

4. Minister właściwy do spraw rolnictwa oraz minister właściwy do spraw rynków rolnych określają, w drodze rozporządzenia:

1) corocznie, plony reprezentatywne roślin energetycznych, mając na uwadze średnie plony poszczególnych gatunków roślin energetycznych uzyskiwane z jednego hektara uprawy tych roślin;

2) przypadki, w których ilość roślin energetycznych dostarczonych do przetworzenia albo wykorzystywanych lub przetwarzanych na cele energetyczne w gospodarstwie może być mniejsza niż plon reprezentatywny, uwzględniając specyfikę uprawy poszczególnych gatunków tych roślin oraz art. 31 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 1973/2004;

3) terminy dokonywania przez wnioskodawców, podmioty skupujące i pierwsze jednostki przetwórcze określonych czynności, w tym składania dokumentów i przedstawiania informacji, w zakresie określonym dla państwa członkowskiego w rozporządzeniu nr 1973/2004, mając na względzie terminy wypłaty płatności do upraw roślin energetycznych oraz uwzględniając umożliwienie przeprowadzenia kontroli danych zawartych we wnioskach o przyznanie płatności do upraw roślin energetycznych oraz kontroli przetwarzania roślin energetycznych;

4) sposób i warunki prowadzenia przez wnioskodawców inwentaryzacji, zgodnie z art. 25 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1973/2004, mając na względzie zapewnienie kontroli wykorzystania i przetwarzania roślin energetycznych na cele energetyczne;

5) metody denaturacji, o których mowa w art. 25 ust. 4 rozporządzenia nr 1973/2004, mając na względzie uniemożliwienie wykorzystania roślin energetycznych na cele inne niż energetyczne.

5. Minister właściwy do spraw rolnictwa może określić, w drodze rozporządzenia:

1) rodzaje roślin, do których nie przysługują płatności do roślin energetycznych, mając na względzie możliwości kontroli przetwarzania roślin energetycznych na produkty energetyczne oraz niekorzystny wpływ tych roślin na środowisko;

2) minimalną powierzchnię upraw roślin energetycznych zgodnie z art. 43 ust. 2 rozporządzenia nr 1973/2004, mając na względzie warunki przyznawania płatności.

Art. 18. 1. Płatności są przyznawane na wniosek rolnika.

2. Wniosek o przyznanie płatności składa się w terminie od dnia 15 marca do dnia 15 maja.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

4. We wniosku o przyznanie płatności rolnik podaje wszystkie grunty rolne będące w jego posiadaniu, niezależnie od tego, czy ubiega się o przyznanie płatności do tych gruntów.

5. W przypadku gdy Komisja Europejska, działając w trybie art. 144 ust. 2 rozporządzenia nr 1782/2003, upoważni Rzeczpospolitą Polską do przedłużenia terminu, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw rozwoju wsi może określić, w drodze rozporządzenia, w danym roku, dłuższy termin składania wniosków o przyznanie płatności, mając na względzie umożliwienie otrzymania przez rolników należnych im płatności.

Art. 19. 1. Płatności są przyznawane w drodze decyzji.

2. W decyzji w sprawie przyznania płatności określa się również zmniejszenia płatności, w tym także w kolejnych latach, jeżeli zmniejszenia te wynikają z przepisów Unii Europejskiej, o których mowa w art. 1 pkt 1.

3. Od decyzji w sprawie przyznania płatności przysługuje odwołanie do dyrektora oddziału regionalnego Agencji.

4. Odwołanie od decyzji w sprawie przyznania płatności rozpatruje się w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania odwołania.

5. Odwołanie od decyzji w sprawie przyznania płatności nie wstrzymuje jej wykonania.

6. Decyzje w sprawie przyznania płatności są wydawane od dnia określenia, na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1, wysokości stawek płatności uzupełniających.

7. O każdym przypadku niezafatwienia sprawy dotyczącej przyznania płatności do dnia 1 marca roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek, Agencja zawiadamia rolnika, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin zafatwienia sprawy.

Art. 20. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji jest właściwy w sprawach uznawania przypadków działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa w art. 40 ust. 4 rozporządzenia nr 1782/2003.

2. Uznanie danego przypadku za działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa w art. 40 ust. 4 rozporządzenia nr 1782/2003, albo odmowa takiego uznania następuje w decyzji w sprawie przyznania płatności.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje dowodów potwierdzających działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa w art. 40 ust. 4 rozporządzenia nr 1782/2003, mając na względzie zabezpieczenie przed nieuzasadnionym przyznaniem płatności.

Art. 21. 1. W przypadku przekazania gospodarstwa rolnego, w rozumieniu art. 74 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 796/2004, jednolita płatność obszarowa lub płatność uzupełniająca, o które ubiega się przekazujący, są przyznawane przejmującemu:

- 1) jeżeli przekazanie zostało dokonane nie później niż do dnia wydania decyzji w sprawie przyznania płatności;
- 2) na wniosek przejmującego złożony do dnia wydania decyzji w sprawie przyznania płatności.

2. Przejmujący we wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2:

- 1) podaje numer identyfikacyjny, nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o przyznanie takiego numeru;
- 2) składa oświadczenie o objęciu w posiadanie gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego.

3. Przejmujący dołącza do wniosku umowę, na podstawie której grunty rolne wchodzące w skład gospodarstwa rolnego zostały przekazane, lub kopię takiej umowy potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji.

4. Przejmujący składa wnioski do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek przez przekazującego.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, w postępowaniu w sprawie przyznania płatności przejmujący wstępuje na miejsce przekazującego.

6. W przypadku przekazania gospodarstwa rolnego, w rozumieniu art. 74 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 796/2004, płatność do upraw roślin energetycznych przysługuje przekazującemu, jeżeli zostaną spełnione warunki do jej przyznania.

Art. 22. 1. W przypadku śmierci rolnika, która nastąpiła w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności do dnia doręczenia decyzji w sprawie przyznania płatności, płatności przysługują spadkobiercy, który:

- 1) objął w posiadanie grunty rolne, których dotyczył wniosek o przyznanie płatności;
- 2) spełnia warunki do przyznania płatności.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, spadkobierca wstępuje do toczącego się postępowania na miejsce spadkodawcy na wniosek złożony w terminie 2 miesięcy od dnia otwarcia spadku.

3. Spadkobierca podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, numer identyfikacyjny, nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o przyznanie takiego numeru.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca dołącza:

- 1) prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo
- 2) w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku:
  - a) zaświadczenie sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo
  - b) kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:
    - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
    - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego albo kopią tego potwierdzenia poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, spadkobierca składa prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

6. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca wstępujący do postępowania w sprawie przyznania płatności jest obowiązany do dołączenia do wniosku, o którym mowa w ust. 2, oświadczeń pozostałych spadkobierców, że wyrażają zgodę na wstąpienie tego spadkobiercy na miejsce spadkodawcy i przyznanie mu płatności.

7. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca składa do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie płatności przez spadkodawcę.

8. Decyzję w sprawie przyznania płatności wydaje się po złożeniu przez spadkobiercę prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku.

Art. 23. Minister właściwy do spraw rolnictwa może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki lub szczegółowy tryb przyznawania płatności uzupełniających do upraw poszczególnych roślin objętych tymi płatnościami, mając na względzie zabezpieczenie przed nieuzasadnionym przyznawaniem tych płatności oraz szczególne wymagania, jakim powinny odpowiadać uprawy poszczególnych roślin.

Art. 24. 1. Rolnikowi, który spełnia warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej w danym roku i który, z zastrzeżeniem art. 143ba ust. 6 rozporządzenia nr 1782/2003, zawarł:

- 1) na rok gospodarczy 2006/2007 z producentem cukru umowę dostawy buraków cukrowych zgodnie z art. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 318/2006 z dnia 20 lutego 2006 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru (Dz. Urz. UE L 58 z 28.02.2006, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 318/2006”, albo
- 2) na rok gospodarczy 2005/2006 umowę dostawy buraków cukrowych z producentem cukru, który zrzekł się w roku gospodarczym 2006/2007 kwoty zgodnie z art. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 320/2006 z dnia 20 lutego 2006 r. ustanawiającego tymczasowy system restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego we Wspólnocie i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1290/2005 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej (Dz. Urz. UE L 58 z 28.02.2006, str. 42)

— przysługuje płatność cukrowa.

2. Wysokość płatności cukrowej w danym roku kalendarzowym ustala się jako iloczyn ilości buraków cukrowych objętych umową dostawy, o której mowa w ust. 1, przeznaczonych do wyprodukowania cukru kwotowego w rozumieniu art. 2 pkt 5 rozporządzenia nr 318/2006, i stawki tej płatności na 1 tonę buraków cukrowych.

3. Płatność cukrową przyznaje się na wniosek rolnika w decyzji w sprawie przyznania płatności, o której mowa w art. 19 ust. 1.

4. W przypadku gdy rolnik albo spadkodawca rolnika nie występował uprzednio z wnioskiem o przyznanie płatności cukrowej, do wniosku, o którym mowa w ust. 3, dołącza się oryginał umowy, o której mowa w ust. 1, albo kopię tej umowy, potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez producenta cukru.

5. Do płatności cukrowej przepisy art. 18 ust. 2, 3 i 5 oraz art. 19 ust. 2 — 5 i 7 stosuje się odpowiednio.

6. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określa corocznie, w drodze rozporządzenia, stawkę płatności cukrowej, uwzględniając wysokość kwoty określonej na ten cel w rozporządzeniu nr 1782/2003 oraz kurs wymiany euro ustalony zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2808/98 z dnia 22 grudnia 1998 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania agromonetarnego systemu dla euro w rolnictwie.

Art. 25. 1. Rolnik składa wnioski w sprawach dotyczących płatności, płatności cukrowej i zgody, o której mowa w art. 28 ust. 1, na formularzach opracowanych i udostępnionych przez Agencję.

2. Agencja przesyła formularz oraz materiał graficzny, o których mowa w art. 22 ust. 2 rozporządzenia nr 1782/2003, rolnikowi, który złożył wniosek o przyznanie płatności w poprzednim roku.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, rolnik składa kolejny wniosek o przyznanie płatności na formularzu przesłanym przez Agencję i dołącza do niego przesłany przez Agencję materiał graficzny.

4. Wnioski, o których mowa w ust. 1, rolnik może również złożyć za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej Agencji.

5. Do złożenia wniosków, o których mowa w ust. 1, za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej Agencji nie jest wymagany bezpieczny podpis elektroniczny.

6. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania, jakie powinny spełniać wnioski, o których mowa w ust. 1, mając na względzie zabezpieczenie przed nieuzasadnionym przyznawaniem płatności lub płatności cukrowej, zawarcie we wnioskach danych niezbędnych do prawidłowego przyznania płatności lub płatności cukrowej oraz przepisy Unii Europejskiej, o których mowa w art. 1 pkt 1.

7. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania, jakie powinien spełniać formularz wniosku umieszczony na stronie internetowej Agencji, oraz szczegółowe warunki i tryb składania wniosków za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej Agencji, mając na względzie identyfikację rolnika oraz zabezpieczenie danych przed dostępem do nich osób nieuprawnionych.

Art. 26. W przypadku śmierci rolnika, który wystąpił z wnioskiem o przyznanie płatności cukrowej, przed dniem doręczenia decyzji w sprawie przyznania tej płatności, płatność cukrową przyznaje się z urzędu spadkobiercy, któremu przyznano płatność bezpośrednią.

Art. 27. 1. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie przyznania płatności lub płatności cukrowej rolnik, do którego decyzja została skierowana, zmarł, jego spadkobiercy przysługują prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania.

2. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania, przysługują kilku spadkobiercom, prawa te wykonuje ten spadkobierca, na którego pozostali spadkobiercy wyrazili pisemną zgodę.

3. W przypadku gdy w decyzji, o której mowa w ust. 1, została przyznana płatność lub płatność cukrowa, należność z tytułu tych płatności jest przedmiotem dziedziczenia.

4. Spadkobierca rolnika, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji, o której mowa w ust. 1, składa wniosek o wypłatę płatności lub płatności cukrowej do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie płatności lub płatności cukrowej przez spadkodawcę, wraz z prawomocnym postanowieniem sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia, jednak nie później niż w ciągu 6 miesięcy od dnia doręczenia spadkodawcy decyzji w sprawie przyznania płatności lub płatności cukrowej.

5. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca występujący z wnioskiem, o którym mowa w ust. 4, jest obowiązany dołączyć do wniosku oświadczenia pozostałych spadkobierców, że wyrażają zgodę na wypłatę mu płatności lub płatności cukrowej.

6. W przypadku złożenia wniosku o wypłatę płatności lub płatności cukrowej kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję w sprawie wypłaty tej płatności.

7. W przypadku niezłożenia wniosku, o którym mowa w ust. 6, albo w przypadku wydania decyzji o odmowie wypłaty płatności lub płatności cukrowej decyzja, o której mowa w ust. 1, wygasa z mocy prawa.

Art. 28. 1. W przypadku gdy w danym roku stosunek wielkości powierzchni trwałych użytków zielonych do wielkości powierzchni całkowitego obszaru rolnego w rozumieniu art. 2 lit. a rozporządzenia Komisji (WE) nr 795/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady w celu wdrożenia systemu jednolitych płatności określonego w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1782/2003 ustanawiającym wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ra-

mach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającym określone systemy wsparcia dla rolników (Dz. Urz. UE L 141 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 44, str. 226, z późn. zm.), ustalony zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 796/2004, w odniesieniu do wskaźnika referencyjnego ustalonego zgodnie z art. 3 ust. 6 rozporządzenia nr 796/2004, zwanego dalej „wskaźnikiem referencyjnym”, zmaleje o więcej niż 5 %, zmiana sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych lub ich części, zadeklarowanych przez rolnika w danym roku we wniosku o przyznanie płatności, wymaga zgody kierownika biura powiatowego Agencji.

2. Wniosek o udzielenie zgody jest składany nie później niż na 30 dni przed planowaną zmianą sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych lub ich części.

3. Wnioski o udzielenie zgody są rozpatrywane według kolejności wpływu.

4. Odmawia się udzielenia zgody, jeżeli w danym roku z danych zgromadzonych w krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności wynika, że stosunek, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do wskaźnika referencyjnego zmalał o więcej niż 8 %.

5. Zgodę oraz odmowę udzielenia zgody wydaje się w drodze decyzji.

6. Jeżeli w danym roku stosunek, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do wskaźnika referencyjnego zmalał o więcej niż 8 %, rolnik posiadający grunty przekształcone z trwałych użytków zielonych jest obowiązany do przekształcenia, o którym mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 796/2004, do dnia 15 maja roku następnego.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, procent, o jaki rolnicy posiadający grunty przekształcone z trwałych użytków zielonych są obowiązani do przekształcenia, o którym mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 796/2004, biorąc pod uwagę posiadaną przez rolników wielkość powierzchni gruntów przekształconych z trwałych użytków zielonych oraz konieczność zachowania wielkości powierzchni trwałych użytków zielonych na odpowiednim poziomie.

8. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, w drodze obwieszczenia, ogłasza corocznie do dnia 30 listopada, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, procent, o jaki zmalał albo zwiększył się stosunek, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do wskaźnika referencyjnego.

Art. 29. 1. W przypadku niewykonania przez rolnika obowiązku, o którym mowa w art. 28 ust. 6, stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji dotyczące grzywny w celu przymuszenia.

2. Uprawnionym do żądania wykonania w drodze egzekucji administracyjnej obowiązku, o którym mowa w art. 28 ust. 6, jest Prezes Agencji.

Art. 30. 1. Agencja, z zastrzeżeniem art. 32, przeprowadza kontrole administracyjne i kontrole na miejscu określone w przepisach Unii Europejskiej, o których mowa w art. 1 pkt 1.

2. Prezes Agencji może powierzyć przeprowadzanie kontroli określonych w przepisach Unii Europejskiej, o których mowa w art. 1 pkt 1, jednostkom organizacyjnym dysponującym odpowiednimi warunkami organizacyjnymi, kadrowymi i technicznymi określonymi na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1.

Art. 31. 1. Czynności kontrolne w ramach kontroli na miejscu określonej w przepisach Unii Europejskiej, o których mowa w art. 1 pkt 1, przeprowadzanej przez Agencję, są wykonywane przez osoby posiadające imienne upoważnienie wydane przez Prezesa Agencji.

2. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych, miejsce i zakres oraz podstawę prawną do ich wykonywania.

3. Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych osoba upoważniona do ich wykonywania jest obowiązana okazać imienne upoważnienie rolnikowi, jeżeli jest on obecny podczas kontroli.

4. Czynności kontrolne mogą być wykonywane podczas nieobecności rolnika, także wówczas, gdy rolnik został zawiadomiony o kontroli zgodnie z art. 25 ust. 1 rozporządzenia nr 796/2004.

5. Osoby upoważnione do wykonywania czynności kontrolnych mają prawo do:

- 1) wstępu na teren gospodarstwa rolnego;
- 2) żądania pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli;
- 3) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, sporządzania z nich odpisów, wyciągów lub kopii oraz zabezpieczania tych dokumentów.

6. Z czynności kontrolnych sporządza się raport zgodnie z art. 28 i 48 rozporządzenia nr 796/2004.

7. W przypadku gdy rolnik nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w raporcie, może zgłosić umotywowane zastrzeżenia, co do ustaleń w nim zawartych, dyrektorowi oddziału regionalnego Agencji, w terminie 14 dni od dnia doręczenia raportu, chyba że bezpośrednio po zakończeniu kontroli rolnik, który był obecny podczas kontroli, zgłosił umotywowane zastrzeżenia, co do ustaleń zawartych w raporcie, osobie, która go sporządziła.

Art. 32. 1. Agencja Rynku Rolnego przeprowadza kontrole:

- 1) w zakresie wykorzystania lub przetwarzania roślin energetycznych na cele energetyczne w gospodarstwie, o których mowa w art. 25 ust. 3 rozporządzenia nr 1973/2004;
- 2) zatwierdzonych podmiotów skupujących i zatwierdzonych pierwszych jednostek przetwórczych w zakresie:
  - a) zgodności prowadzonej przez nie działalności z przepisami rozporządzenia nr 1973/2004,
  - b) spełniania przez nie warunków zatwierdzenia, o których mowa w art. 11;
- 3) o których mowa w art. 39 i 40 rozporządzenia nr 1973/2004, w tym dokonuje ustalenia wartości ekonomicznej zgodnie z art. 39 ust. 3 tego rozporządzenia.

2. Prezes Agencji Rynku Rolnego może powierzyć przeprowadzanie kontroli, o których mowa w ust. 1, jednostkom organizacyjnym dysponującym odpowiednimi warunkami organizacyjnymi, kadrowymi i technicznymi określonymi na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1.

3. Prezes Agencji Rynku Rolnego ustala dodatkowe kryteria analizy ryzyka, o których mowa w art. 40 ust. 2 lit. e rozporządzenia nr 1973/2004.

Art. 33. 1. Czynności kontrolne w ramach kontroli na miejscu, o których mowa w art. 32, są wykonywane przez osoby posiadające imienne upoważnienie wydane przez Prezesa Agencji Rynku Rolnego.

2. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych, miejsce i zakres oraz podstawę prawną do ich wykonywania.

3. Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych osoba upoważniona do ich wykonywania jest obowiązana okazać imienne upoważnienie kontrolowanemu.

4. Czynności kontrolne przeprowadza się w obecności kontrolowanego.

5. Osoby upoważnione do wykonywania czynności kontrolnych, o których mowa w ust. 1, mają prawo do:

- 1) wstępu na teren nieruchomości, obiektów, lokali lub ich części, związanych z wykorzystywaniem roślin energetycznych na cele energetyczne lub przetwarzaniem tych roślin, produktów pośrednich i produktów ubocznych na produkty energetyczne;
- 2) żądania pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli;
- 3) wglądu do dokumentów lub innych nośników informacji związanych z przedmiotem kontroli, sporządzania z nich odpisów, wyciągów lub kopii oraz zabezpieczania tych dokumentów lub innych nośników informacji.

6. Z czynności kontrolnych sporządza się raport.

7. W przypadku gdy kontrolowany nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w raporcie, może zgłosić umotywowane zastrzeżenia, co do ustaleń w nim zawartych, Prezesowi Agencji Rynku Rolnego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia raportu.

Art. 34. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi oraz minister właściwy do spraw rynków rolnych, w drodze rozporządzenia, określają:

1) warunki organizacyjne, kadrowe i techniczne, jakie powinny spełniać jednostki organizacyjne, którym można powierzyć przeprowadzanie kontroli administracyjnej lub kontroli na miejscu określonych w przepisach Unii Europejskiej, o których mowa w art. 1 pkt 1, oraz kontroli określonych w art. 32 ust. 1 pkt 2 lit. b, mając na względzie zapewnienie wykonywania ich w jednolity sposób na obszarze całego kraju;

2) wzór imiennego upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych, mając na względzie ujednoczenie informacji zawartych w upoważnieniu.

2. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, zakres i metody kontroli wykorzystania i przetwarzania roślin energetycznych na cele energetyczne w gospodarstwie, uwzględniając zapewnienie wykorzystania lub przetworzenia zebranych roślin energetycznych na cele energetyczne bezpośrednio w gospodarstwie oraz specyfikę warunków tego wykorzystywania lub przetwarzania.

Art. 35. Przepisy dotyczące kontroli administracyjnej i kontroli na miejscu określonych w przepisach Unii Europejskiej, o których mowa w art. 1 pkt 1, stosuje się odpowiednio do kontroli:

1) wielkości powierzchni upraw roślin, o których mowa w art. 7 ust. 2, zadeklarowanej przez rolnika we wniosku o przyznanie płatności uzupełniającej;

2) w zakresie spełniania warunków do przyznania płatności uzupełniającej.

Art. 36. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi oraz minister właściwy do spraw rynków rolnych określają, w drodze zarządzenia, warunki i tryb współpracy pomiędzy Agencją a Agencją Rynku Rolnego w zakresie przyznawania płatności do upraw roślin energetycznych.

Art. 37. 1. Agencja wypłaca płatności i płatność cukrową w terminach określonych w art. 28 ust. 2 rozporządzenia nr 1782/2003.

2. W przypadku gdy Komisja Europejska, działając w trybie art. 144 ust. 2 rozporządzenia nr 1782/2003, upoważni Rzeczpospolitą Polską do dokonania zaliczkowych płatności i płatności cukrowej zgodnie z warunkami określonymi w art. 28 ust. 3 lit. c tego rozporządzenia, minister właściwy do spraw rozwoju wsi może określić, w drodze rozporządzenia:

1) termin rozpoczęcia wypłat zaliczkowych płatności lub płatności cukrowej lub

2) wysokość wypłat zaliczkowych płatności lub płatności cukrowej, lub

3) obszary objęte wypłatami zaliczkowych płatności lub płatności cukrowej

— mając na względzie wielkość szkód, które powstały w gospodarstwach rolnych na skutek nadzwyczajnych okoliczności, ze względu na wystąpienie których Rzeczpospolita Polska została upoważniona do dokonania wypłat zaliczkowych płatności i płatności cukrowej przed dniem 1 grudnia.

3. W przypadku dokonywania wypłaty zaliczkowej płatności lub płatności cukrowej, w decyzji w sprawie przyznania płatności lub płatności cukrowej określa się wysokość i termin wypłaty zaliczkowej płatności.

Art. 38. W przypadku gdy kwota z tytułu płatności lub płatności cukrowej nie może zostać przekazana na rachunek bankowy rolnika z przyczyn niezależnych od Agencji, kierownik biura powiatowego Agencji stwierdza wygaśnięcie decyzji w sprawie przyznania tej płatności, jeżeli od dnia, w którym decyzja o jej przyznaniu stała się ostateczna, upłynęło co najmniej 2 lata.

Art. 39. W przypadku, o którym mowa w art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ wyższego stopnia może zmienić decyzję ostateczną w sprawie przyznania płatności lub płatności cukrowej, na mocy której strona nabyła prawo, również bez zgody strony, jeżeli nie ograniczy to nabytych przez nią praw.

Art. 40. Prezes Agencji odstępuje od ustalania kwot nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności lub płatności cukrowej, o którym mowa w art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 264, z późn. zm.²⁾), w przypadku gdy kwoty te nie są wyższe od kwoty stanowiącej równowartość 10 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień stwierdzenia należności.

Art. 41. W przypadku gdy przepisy Unii Europejskiej dotyczące płatności lub płatności cukrowej, w tym przepisy wydane przez Komisję Europejską działającą w trybie art. 144 ust. 2 rozporządzenia nr 1782/2003, określają obowiązek podjęcia działań lub umożliwiają realizację uprawnień przez państwo członkowskie Unii Europejskiej lub właściwy organ, lub agencję płatniczą, Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia:

1) wyznaczyć Agencję lub Agencję Rynku Rolnego jako jednostkę organizacyjną wykonującą określone obowiązki lub uprawnienia,

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 150, poz. 1259, Nr 132, poz. 1110, Nr 163, poz. 1362 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 92, poz. 638, Nr 144, poz. 1040, Nr 170, poz. 1217, Nr 187, poz. 1381, Nr 208, poz. 1541 i Nr 249, poz. 1832.

2) określić zadania realizowane przez Agencję lub Agencję Rynku Rolnego, lub sposób i tryb ich realizacji,

3) określić szczegółowe warunki dotyczące przyznawania płatności lub płatności cukrowej

— mając na względzie realizację celów określonych w przepisach Unii Europejskiej w zakresie płatności lub płatności cukrowej.

Art. 42. 1. Prezes Agencji, na podstawie danych zawartych we wnioskach o przyznanie płatności, oblicza średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w poszczególnych województwach oraz średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju w danym roku.

2. Informacje o wielkości średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w poszczególnych województwach oraz średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, w danym roku, Prezes Agencji ogłasza corocznie, w terminie do dnia 30 września tego roku, w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw rozwoju wsi oraz na stronie internetowej Agencji.

Art. 43. 1. Agencja sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz rolników, którym przyznano płatności lub płatność cukrową.

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, zawiera imię i nazwisko albo nazwę rolnika, jego miejsce zamieszkania albo siedzibę oraz kwotę płatności i płatności cukrowej przyznanych na podstawie wniosków złożonych w danym roku.

3. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, jest publikowany na stronie internetowej Agencji, co roku, do dnia 30 lipca, uwzględniając dane za poprzedni rok.

Art. 44. 1. Kto bez wymaganej zgody kierownika biura powiatowego Agencji dokonuje zmiany sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych lub ich części, zadeklarowanych przez rolnika w danym roku we wniosku o przyznanie płatności, podlega karze grzywny.

2. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Art. 45. 1. Kto:

1) będąc wnioskodawcą wykorzystującym lub przetwarzającym rośliny energetyczne na cele energetyczne w gospodarstwie:

a) nie składa dyrektorowi oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego kopii deklaracji, o której mowa w art. 25 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1973/2004, lub nie informuje o zmianie tej deklaracji albo składa tę kopię lub informuje o zmianach w deklaracji niezgodnie z przepisami,

b) wbrew zobowiązaniu wynikającemu z deklaracji, o której mowa w art. 25 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1973/2004, nie wykorzystuje lub nie przetwarza roślin energetycznych na cele energetyczne bezpośrednio w gospodarstwie,

c) wykorzystuje lub przetwarza rośliny energetyczne na cele energetyczne w sposób niezgodny z przepisami, w tym na cele lub produkty inne niż określone w art. 25 ust. 1 rozporządzenia nr 1973/2004,

d) nie zapewnia wartości ekonomicznej produktów energetycznych, o której mowa w art. 24 ust. 1 rozporządzenia nr 1973/2004,

e) uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 25 ust. 3 rozporządzenia nr 1973/2004, lub kontroli na miejscu, o której mowa w art. 40 tego rozporządzenia,

f) nie prowadzi inwentaryzacji, o której mowa w art. 25 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1973/2004, lub prowadzi ją niezgodnie z przepisami,

g) nie składa dyrektorowi oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego informacji lub powiadomień, o których mowa w art. 29 lub art. 34 ust. 2 rozporządzenia nr 1973/2004, albo składa je niezgodnie z przepisami,

h) nie prowadzi rejestru, o którym mowa w art. 39 rozporządzenia nr 1973/2004, lub prowadzi ten rejestr niezgodnie z przepisami,

2) będąc zatwierdzonym podmiotem skupującym:

a) nie przekazuje dyrektorowi oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego umowy, o której mowa w art. 26 rozporządzenia nr 1973/2004, nie informuje o zmianie lub rozwiązaniu tej umowy albo przekazuje tę umowę lub informacje niezgodnie z przepisami,

b) nie przyjmuje zgodnie z zawartą umową roślin energetycznych od wnioskodawcy,

c) nie przekazuje roślin energetycznych pierwszej jednostce przetwórczej,

d) nie dołącza do produktów formularza T5, o którym mowa w art. 37 rozporządzenia nr 1973/2004, lub nie przekazuje dokumentów zastępujących ten formularz, o których mowa w art. 38 rozporządzenia nr 1973/2004,

e) nie składa informacji lub powiadomień, o których mowa w art. 29 lub art. 34 rozporządzenia nr 1973/2004, albo składa je niezgodnie z przepisami,

f) uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli na miejscu, o której mowa w art. 40 rozporządzenia nr 1973/2004,

g) nie prowadzi rejestru, o którym mowa w art. 39 rozporządzenia nr 1973/2004, lub prowadzi ten rejestr niezgodnie z przepisami,

3) będąc zatwierdzoną pierwszą jednostką przetwórczą:

a) nie przekazuje dyrektorowi oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego umowy, o której mowa w art. 26 rozporządzenia nr 1973/2004, nie informuje o zmianie lub rozwiązaniu tej umowy albo przekazuje tę umowę lub informacje niezgodnie z przepisami,

- b) nie przyjmuje zgodnie z zawartą umową roślin energetycznych od wnioskodawcy albo zatwierdzonego podmiotu skupującego,
  - c) przetwarza rośliny energetyczne na cele energetyczne w sposób niezgodny z przepisami, w tym nie przetwarza wszystkich dostarczonych przez wnioskodawców i zatwierdzone podmioty skupujące roślin energetycznych na produkty energetyczne lub przetwarza je po upływie terminu, o którym mowa w art. 36 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1973/2004,
  - d) nie zapewnia wartości ekonomicznej produktów energetycznych, o której mowa w art. 24 ust. 1 rozporządzenia nr 1973/2004,
  - e) nie dołącza do produktów formularza T5, o którym mowa w art. 37 rozporządzenia nr 1973/2004, lub nie przekazuje dokumentów zastępujących ten formularz, o których mowa w art. 38 rozporządzenia nr 1973/2004,
  - f) nie składa informacji lub powiadomień, o których mowa w art. 29 lub art. 34 rozporządzenia nr 1973/2004, albo składa je niezgodnie z przepisami,
  - g) uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli na miejscu, o której mowa w art. 40 rozporządzenia nr 1973/2004,
  - h) nie prowadzi rejestru, o którym mowa w art. 39 rozporządzenia nr 1973/2004, lub prowadzi ten rejestr niezgodnie z przepisami,
- 4) będąc jednostką przetwórczą przetwarzającą rośliny energetyczne, produkty pośrednie lub uboczne dostarczone przez zatwierdzone pierwsze jednostki przetwórcze:
- a) uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli na miejscu, o której mowa w art. 40 rozporządzenia nr 1973/2004,
  - b) nie prowadzi rejestru, o którym mowa w art. 39 rozporządzenia nr 1973/2004, lub prowadzi ten rejestr niezgodnie z przepisami

— podlega karze pieniężnej.

2. Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć równowartości zabezpieczenia, które podlegałoby przypadkowi zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1973/2004 i rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2220/85 z dnia 22 lipca 1985 r. ustanawiającego wspólne szczegółowe zasady stosowania systemu zabezpieczeń w odniesieniu do produktów rolnych (Dz. Urz. WE L 205 z 3.08.1985, str. 5, z późn. zm.; Dz. Urz. UE L Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 6, str. 186, z późn. zm.) w przypadku naruszeń określonych w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość kar pieniężnych za naruszenia, o których mowa w ust. 1, różnicując je w zależności od rodzaju tych naruszeń i społecznej szkodliwości czynu.

Art. 46. 1. Kary pieniężne wymierza w drodze decyzji, dyrektor oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

3. Termin zapłaty kary pieniężnej wynosi 14 dni od dnia doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 1.

Art. 47. 1. Kary pieniężnej nie nakłada się, jeżeli od dnia popełnienia czynu upłynęło 3 lata.

2. Wymierzonej kary pieniężnej nie pobiera się po upływie 3 lat od dnia wydania ostatecznej decyzji o nałożeniu kary.

3. Bieg przedawnienia, o którym mowa w ust. 2, przerywa się przez dokonanie pierwszej czynności egzekucyjnej, o której ukarany został powiadomiony.

4. Po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu, w którym zastosowano środek egzekucyjny.

5. Kolejne wszczęcie postępowania egzekucyjnego nie przerywa biegu przedawnienia.

Art. 48. Egzekucja wymierzonych kar pieniężnych następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 49. Kary pieniężne są wpłacane na rachunek bankowy Agencji wskazany w decyzji o wymierzeniu kary.

Art. 50. W ustawie z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 264, z późn. zm.³⁾):

1) uchyla się art. 3g—3i;

2) w art. 11 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Od decyzji, o której mowa w ust. 4, wydanej w pierwszej instancji przez Prezesa Agencji nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do tego organu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. Do wniosku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołań od decyzji, z tym że załatwienie sprawy powinno nastąpić w terminie 2 miesięcy.”.

Art. 51. W ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2004 r. Nr 10, poz. 76 oraz z 2006 r. Nr 92, poz. 638, Nr 144, poz. 1045 i Nr 187, poz. 1381) w art. 3:

1) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 132, poz. 1110, Nr 150, poz. 1259, Nr 163, poz. 1362 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 92, poz. 638, Nr 144, poz. 1040, Nr 170, poz. 1217, Nr 187, poz. 1381, Nr 208, poz. 1541 i Nr 249, poz. 1832.

„1) gospodarstwo rolne — wszystkie nieruchomości rolne będące w posiadaniu tego samego podmiotu lub gospodarstwo w rozumieniu art. 2 lit. b rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniającego rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001 (Dz. Urz. UE L 270 z 21.10.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 40, str. 269, z późn. zm.);”;

2) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) producent rolny — osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, będącą:

- a) posiadaczem gospodarstwa rolnego lub
- b) rolnikiem w rozumieniu art. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniającego rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001, lub

c) posiadaczem zwierzęcia;”;

3) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) działka rolna — działkę w rozumieniu art. 2 pkt 1a rozporządzenia Komisji (WE) nr 796/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania wzajemnej zgodności, modulacji oraz zintegrowanego systemu administracji i kontroli przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1782/2003 ustanawiającym wspólne zasady dla systemów pomocy bezpośredniej w zakresie wspólnej polityki rolnej oraz określonych systemów wsparcia dla rolników (Dz. Urz. UE L 141 z 30.04.2004, str. 18, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 44, str. 243, z późn. zm.) o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha;”.

Art. 52. W ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. Nr 169, poz. 1199) w art. 11 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Umowy, o których mowa w ust. 1, są zawierane na okres nie krótszy niż 1 rok.”.

Art. 53. 1. Do postępowań w sprawach przyznania płatności lub płatności cukrowej, wszczętych i nieza-

kończonych decyzją ostateczną do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Przepis art. 38 stosuje się do płatności i płatności cukrowych przyznanych w drodze decyzji, która stała się ostateczna przed dniem wejścia w życie ustawy.

3. Postępowania w sprawach dotyczących dopłat do upraw roślin wykorzystywanych na cele energetyczne wszczęte na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 50, i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy toczą się na zasadach i w trybie określonym w przepisach dotychczasowych.

Art. 54. Zobowiązania określone we wnioskach o przyznanie płatności na rok 2005 i 2006 dotyczące utrzymywania niezmienionej powierzchni trwałych użytków zielonych zadeklarowanych we wniosku na rok 2005 wygasają z dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 55. Wnioski o dokonanie zatwierdzenia podmiotów skupujących lub pierwszych jednostek przetwórczych złożone przed dniem wejścia w życie ustawy, spełniające wymagania określone w ustawie, uznaje się za wnioski złożone z zachowaniem terminu.

Art. 56. Informacje o wielkości średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie w poszczególnych województwach oraz średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie w kraju za rok 2006, Prezes Agencji obliczy na podstawie danych zawartych we wnioskach o przyznanie płatności złożonych w roku 2006 i ogłosi, w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw rozwoju wsi oraz na stronie internetowej Agencji, w terminie do dnia 10 marca 2007 r.

Art. 57. 1. Ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o dobrej kulturze rolnej, należy przez to rozumieć normy.

2. Ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o producencie rolnym w rozumieniu przepisów o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych i oddzielnej płatności z tytułu cukru, należy przez to rozumieć rolnika.

Art. 58. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 2 ust. 6 oraz art. 6 ust. 10 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w art. 59, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 2 lit. b oraz art. 34, nie dłużej jednak niż przez 2 lata od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 59. Traci moc ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych i oddzielnej płatności z tytułu cukru (Dz. U. z 2004 r. Nr 6, poz. 40, z późn. zm.⁴⁾).

Art. 60. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem art. 25 ust. 4, 5 i 7, które wchodzi w życie z dniem 15 marca 2008 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Kaczyński*

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 42, poz. 386 i Nr 148, poz. 1551 oraz z 2006 r. Nr 50, poz. 361 i Nr 92, poz. 638.